

สุชาติ จันทสิริยากร, อภินิษฐ์ โปธิศรี, จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา *Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology*

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 5 ระหว่างวันที่ 2 - 8 กุมภาพันธ์ 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. **การระบาดของโรคไข้มาลาเรีย อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง** ระหว่างวันที่ 22 ธันวาคม 2556 - 16 กุมภาพันธ์ 2557 พบผู้ป่วยรวม 6 ราย กระจายใน 3 ครอบครัว ของ 2 หมู่บ้านที่อยู่ติดกัน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างกรีดยางและหาของป่า เป็นชาย 2 ราย หญิง 4 ราย อายุ 4 - 29 ปี ตรวจพบเชื้อ *Plasmodium vivax* 4 ราย เชื้อ *Plasmodium falciparum* 1 ราย และตรวจพบทั้งเชื้อ *Plasmodium falciparum* และเชื้อ *Plasmodium vivax* 1 ราย ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลห้วยยอดแล้ว อาการดีขึ้น ดังนี้

หมู่บ้านที่หนึ่ง อยู่ในตำบลวังคีรี พบสมาชิกในครอบครัวเดียวกันทยอยป่วยระหว่างวันที่ 22 - 31 มกราคม 2557 รวม 3 ราย จากทั้งหมด 3 คน อัตราป่วยร้อยละ 100 ตรวจพบเชื้อ *Plasmodium vivax* ทุกราย ทีม SRRT ของจังหวัดตรังกำลังสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่ เบื้องต้นพบว่า ครอบครัวนี้ประกอบด้วยพ่อ (อายุ 27 ปี อาชีพรับจ้างกรีดยางและหาของป่า) แม่ (อายุ 29 ปี อาชีพรับจ้างกรีดยาง) และลูกชาย (อายุ 8 ปี เรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนใกล้บ้าน) เริ่มป่วยวันที่ 29, 31 และ 22 มกราคม 2557 ตามลำดับ ผู้ป่วยกลุ่มนี้เป็นผู้ป่วยกลุ่มแรกของตำบลห้วยยอดในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา หมู่บ้านนี้อยู่ไกลจากชุมชนบ้านผู้ป่วยอยู่ห่างจากบ้านอื่นๆในหมู่บ้าน โดยมีเพื่อนบ้านในกลุ่มที่อยู่ใกล้เคียงกัน 5 หลังคาเรือน ไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชนและในโรงเรียนที่ผู้ป่วยเรียน

หมู่บ้านที่สอง อยู่ในตำบลบางดี ระหว่างวันที่ 22 ธันวาคม 2556 - 16 กุมภาพันธ์ 2557 พบผู้ป่วยรวม 3 ราย อายุ 4 - 24 ปี เป็นหญิงทั้ง 3 ราย กระจายใน 2 ครอบครัว โดยครอบครัวแรกมีผู้ป่วย 2 ราย **รายแรก**เป็นหญิง อายุ 24 ปี เริ่มป่วยวันที่ 22 ธันวาคม 2556 ตรวจพบเชื้อ *Plasmodium falciparum* **ผู้ป่วยรายที่สอง**เป็นลูกสาวของผู้ป่วยรายแรก อายุ 4 ปี เริ่มป่วยวันที่ 10 มกราคม 2557 ตรวจพบทั้งเชื้อ *Plasmodium falciparum* และเชื้อ *Plasmodium vivax* ส่วนครอบครัวที่สองอยู่ใกล้กับครอบครัวแรก มีผู้ป่วย 1 ราย เป็นเด็กหญิง อายุ 7 ปี เรียนชั้นประถมศึกษาใน

โรงเรียนแห่งหนึ่ง (คนละโรงเรียนกับผู้ป่วยจากหมู่บ้านที่หนึ่ง) เริ่มป่วยวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2557 ตรวจพบเชื้อ *Plasmodium vivax* ทีม SRRT ของจังหวัดตรังกำลังสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่ เบื้องต้นพบว่าครอบครัวที่พบผู้ป่วย 2 ราย เป็นร้านขายของชำและมีน้ำชา/กาแฟไว้บริการลูกค้า มีอาหารเล็ก ๆ ห่างจากร้านค่านี้นี้อายุประมาณ 50 เมตร มีเพื่อนบ้านในกลุ่มที่อยู่ใกล้เคียงกัน 16 หลังคาเรือน ผู้ป่วยรายหนึ่งของผู้ป่วยหมู่บ้านที่หนึ่งมักจะมานั่งดื่มชา/กาแฟที่ร้านแห่งนี้ ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมในชุมชนและในโรงเรียนที่ผู้ป่วยเรียน

2. **การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในครอบครัวเดียวกัน จังหวัดนครราชสีมา** ระหว่างวันที่ 24 - 26 มกราคม 2557 พบผู้ป่วยรวม 4 ราย จากสมาชิกทั้งหมด 8 คน อัตราป่วยร้อยละ 50 มีอายุระหว่าง 8 - 49 ปี เป็นหญิงทุกราย ในจำนวนนี้ เก็บตัวอย่างผู้ป่วย 1 ราย ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (H1N1)

ผู้ป่วยรายที่ตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1) นี้ เป็นหญิงตั้งครรภ์ อายุครรภ์ 37 สัปดาห์ ชาวไทย อายุ 29 ปี น้ำหนักตัว 119 กิโลกรัม มีโรคประจำตัว ป่วยเป็นโรคหอบหืด ไม่มีประวัติได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ชายของชำอยู่ที่บ้าน ปกติจะไปซื้อของที่ตลาดแห่งหนึ่งในตัวเมืองจังหวัดนครราชสีมาทุกวัน เริ่มป่วยวันที่ 25 มกราคม 2557 ด้วยอาการมีไข้สูง ไอ มีเสมหะ น้ำมูกใส หนาวสั่น ปวดเมื่อยร่างกาย และอ่อนเพลียมาก ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา แพทย์รับไว้รักษาในโรงพยาบาล (ICU) ผล X-Ray ปอด พบ infiltration แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ ผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดหลอดเลือดในวันที่ 31 มกราคม 2557 หลังได้รับการรักษา ผู้ป่วยอาการดีขึ้น แพทย์จำหน่ายออกจากโรงพยาบาลในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2557 ส่วนลูกที่คลอดออกมามีการพัฒนาการปกติ ตรวจไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ แพทย์จำหน่ายออกจากโรงพยาบาลตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2557

ทีม SRRT สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 นครราชสีมา และทีม SRRT ของจังหวัดนครราชสีมาสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว พบผู้ป่วยในชุมชนแรงงานต่างชาตินานาชาติที่อยู่อีก ๑ บ้านของครอบครัวนี้ป่วยด้วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่รวม 13 ราย ในจำนวนนี้ ทำ Rapid Test ผู้ที่มีอาการไข้สูง 5 ราย ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (H1N1) 3 ราย เฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ในชุมชนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 7 วัน ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม

3. การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับฤดูกาลระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในแต่ละปี ส่วนใหญ่เป็นการแพร่ระบาดในครอบครัวและผู้สัมผัสใกล้ชิด ผู้ป่วยส่วนหนึ่งมีประวัติไปร่วมงานชุมนุมหรือมีญาติมาเยี่ยมในช่วงตรุษจีน จากการทบทวนข้อมูลผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (H1N1) เสียชีวิต จำนวน 3 ราย ที่ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 11 กุมภาพันธ์ 2557 พบว่า ผู้ป่วยทั้ง 3 รายเป็นผู้สูงอายุ อายุ 59-74 ปี มีอาการปอดอักเสบมีโรคเรื้อรังร่วมด้วย และไม่มีประวัติได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ทีม SRRT สำนักระบาดวิทยาและอำเภอเชียงดาวอยู่ระหว่างสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. การระบาดของโรคหัด ประเทศเวียดนาม ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 5 กุมภาพันธ์ 2557 พบผู้ป่วยรวม 620 ราย ในจำนวนนี้ เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.32 จำนวน

ผู้ป่วยในช่วง 5 สัปดาห์แรกของปีนี้สูงเท่ากับจำนวนผู้ป่วยสะสมในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2552 - 2556)

2. การระบาดของโรคลิซมาเนีย เมือง Landikotal ประเทศปากีสถาน ในเดือนมกราคม 2557 พบผู้ป่วยรวม 254 ราย ส่วนใหญ่เป็นเด็กและสตรีชนเผ่าที่อยู่ชายแดนติดประเทศอัฟกานิสถาน ฐานะยากจน

โรคลิซมาเนียเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญในประเทศปากีสถาน และมีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว กระจายในชุมชนทั่วไปและในค่ายอพยพของชาวอัฟกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอัฟกันที่อพยพมาจากพื้นที่ที่มีโรคนี้เป็นโรคประจำถิ่น การระบาดที่รุนแรงจะสัมพันธ์กับการอพยพของผู้คนจำนวนมาก ๑ ระหว่างพื้นที่ที่มีโรคนี้เป็นโรคประจำถิ่นกับพื้นที่ที่ไม่มีโรคนี้เป็นโรคประจำถิ่น ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นโรคลิซมาเนียชนิดที่ไม่รุนแรง โดยมักจะมีตุ่มเล็ก ๆ ที่ผิวหนัง และแตกออกเป็นแผล

3. สถานการณ์ผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012 (MERS-CoV) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2555 - 15 กุมภาพันธ์ 2557 มีรายงานผู้ป่วยยืนยันรวม 184 ราย ในจำนวนนี้ เสียชีวิต 80 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 43 กระจายใน 3 ภูมิภาค รวม 12 ประเทศ จำแนกเป็นผู้ป่วยที่อยู่ในแถบตะวันออกกลาง 6 ประเทศ ได้แก่ จอร์แดน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย คูเวต โอมาน และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ทวีปยุโรป 5 ประเทศ ได้แก่ สเปน ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สหราชอาณาจักร และอิตาลี แถบแอฟริกาเหนือ 1 ประเทศ ได้แก่ ตูนิเซีย

3 เร็ว ไร้ขีด จำกัด ครอบคลุมโรคเบื้องต้นเร็ว
แจ้งเหตุ เปิดปกติทางด้านสาธารณสุขหรือข้อสงสัย
กับทีมแพทย์-พยาบาลเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ที่สำนักงานสาธารณสุข
หรือสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านท่าน
หรือโทร สายด่วน 1422
กรมควบคุมโรค หน่วยงานจากแผนกนิเทศสุขภาพดี
www.boe.moph.go.th
www.ddc.moph.go.th